

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudců JUDr. Naděždy Řehákové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci navrhovatele: JUDr. Karel D. [REDACTED] W. [REDACTED], bytem [REDACTED] zast. JUDr. Felixem Nevřelou, advokátem se sídlem v Praze 1, Palackého 1, proti odpůrci: **Okresní úřad Semily, okresní pozemkový úřad**, za účasti: 1) Lesy ČR s.p., Lesní závod Harrachov, 28. října 787, 544 02 Dvůr Králové nad Labem, 2) Památkový ústav Pardubice, Zámek 4, 531 16 Pardubice, 3) Správa a údržba silnic Semily, Vysocká 576, 513 30 Semily, 4) Státní podnik zemědělské techniky s.p. v likvidaci, STS, odštěpný závod, 511 01 Turnov, 5) Zelenina Hradec Králové s.p., v likvidaci, Dvorská ul. 232, 501 09 Hradec Králové, 6) Zemědělské družstvo Český ráj, 512 65 Všeň, 7) Tělovýchovná jednota Turnov, Čs. armády 540, 511 01 Turnov, 8) Vodovody a kanalizace Turnov s.p., Kotlerovo nábřeží čp. 1379, 511 01 Turnov, 9) Okresní podnik služeb, 513 01 Semily, 10) Město Turnov, zast. Mgr. Janem Jindrou, advokátem se sídlem v Praze 7, Letohradská 12, 11) České dráhy st. org. Nábřeží L. Svobody 1222, 110 00 Praha 1, 12) Pozemkový fond ČR, územní pracoviště Semily, Nádražní ul. 152, 513 01 Semily, o opravném prostředku navrhovatele proti rozhodnutí odpůrce ze dne 4.9.1998, č.j. PÚ - 1244/92,

t a k t o :

Rozhodnutí Okresního úřadu Semily, okresního pozemkového úřadu ze dne 4.9.1998, č.j. PÚ 1244/92 se **potvrzuje**.

Navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozhodnutím rozhodl Okresní úřad Semily, okresní pozemkový úřad podle ust. § 9 odst. 4 zák. č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o půdě), že navrhovatel není vlastníkem nemovitostí uvedených v přiložených písemných identifikacích obsažených v příloze č. 1 a č. 2 (které obsahují celkem 347 listů), vyhotovených Katastrálním úřadem v [redacted] pod č. zakázky 9-13-92. Tyto přílohy tvoří nedílnou součást rozhodnutí pozemkového úřadu. Předmětné nemovitosti byly původně zapsány v zemských deskách č. [redacted] pro [redacted]

Pozemkový úřad v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že navrhovatel je původním vlastníkem předmětných nemovitostí, které přešly na Čsl. stát konfiskací podle dekretu č. 12/1945 Sb., což je doloženo listinou vydanou Okresním národním výborem v Trutnově ze dne 6.8.1945 pod č.j. 10177/45. Navrhovatel nabytí československé státní občanství dne 25.8.1992 podle § 10 odst. 3 zák. č. 39/1969 Sb. Tento zákon není citován v podmínkách § 2 odst. 1 zák. č. 243/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Navrhovatel sice prokázal, že předmětné nemovitosti přešly na stát způsobem uvedeným v § 2 odst. 1 zák. č. 243/1992 Sb., avšak podmínka nabytí občanství způsobem taxativně stanoveným v § 2 odst. 1 zák. č. 243/1992 Sb. dle názoru pozemkového úřadu splněna nebyla. Navrhovatel sice dle osvědčení o zachování československého státního občanství ze dne 16.12.1947 (vydalo Ministerstvo vnitra pod č.j. A-4605-16/12-47-VI/2) bylo dle § 2 odst. 2 dekretu č. 33/1945 Sb. čsl. občanství zachováno, nicméně na jeho vlastní žádost toto občanství dne 26.2.1949 pozbyl propuštěním ze státního svazku ČSR. Státním občanem ČR se navrhovatel znovu stal dne 25.8.1992 na základě Listiny o udělení státního občanství vydané Ministerstvem vnitra ČR dne 25.8.1992 pod č.j. VSC/2-53/1385/91-588. Občanství ČR mu bylo uděleno podle ust. § 10 zákona č. 39/1969 Sb. Na základě těchto zjištění pozemkový úřad dospěl k závěru, že navrhovatel sice nabytí občanství taxativně stanoveným způsobem, ale na vlastní žádost ho poté pozbyl a občanem ČR se znovu stal až dne 25.8.1992 na základě jiného, než taxativně stanoveného zákona, a proto nespĺňuje podmínku nabytí občanství taxativně stanoveným zákonným způsobem, resp. podmínku nepřetržitosti občanství, nabytého taxativně stanoveným způsobem. Z důvodu nesplnění této podmínky, která je jednou ze zákonných podmínek pro přiznání oprávněnosti nároku žadatele, se pozemkový úřad již nezabýval splněním či nesplněním další podmínky oprávněnosti nároku, tedy neproviněním se proti čsl. státu.

Proti rozhodnutí pozemkového úřadu podal navrhovatel opravný prostředek. Uvádí, že základním nedostatkem rozhodnutí pozemkového úřadu je jeho zmatečnost a nesprávné právní posouzení. Zmatečnost rozhodnutí spatřuje v tom, že z rozhodnutí jasně nevyplývá, zda byl použit zák. č. 243/1992 Sb. ve znění před nebo po novelizaci zákonem č. 30/1996 Sb. Dle názoru navrhovatele je proto rozhodnutí pozemkového úřadu nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Pozemkový úřad sice v preambuli svého rozhodnutí cituje novelu č. 30/1996 Sb., ale rozvedení důvodů rozhodnutí vzbuzuje závažné pochybnosti, zda byl opravdu použit § 2 odst. 3 zák. č. 243/1992 Sb., který byl nově zaveden novelou č. 30/1996 Sb. Nesprávné právní posouzení spatřuje navrhovatel ve skutečnosti, že pozemkový úřad rozhodoval napadeným rozhodnutím mj. i o nemovitostech, které byly předmětem dohody o vydání nemovitosti, uzavřené mezi navrhovatelem a Lesním závodem Harrachov, která již dříve

nebyla rozhodnutím pozemkového úřadu schválena. V této souvislosti navrhovatel poukazuje na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 25.8.1997, sp.zn. 6 A 11/1996, v němž Vrchní soud v Praze vyslovil názor, že zákonnost smlouvy o vydání nemovitosti z roku 1992 je třeba posuzovat na základě tehdy platného zákona 243/1992 Sb. Navrhovatel je toho názoru, že vzhledem k tomu, že nyní napadené rozhodnutí je dílčím rozhodnutím v tomtéž řízení, musí se i nyní rozhodnutí opírat o zákon ve starém znění. Dílčí rozhodnutí úřadu v tomtéž řízení nemohou spočívat na různých znění zákona proto, že řízení trvá více let. Navrhovatel dále nesouhlasí se stanoviskem pozemkového úřadu, který uvedl, že z důvodu nesplnění jedné ze zákonných podmínek pro přiznání oprávněnosti nároku žadatele, se již nezabýval splněním či nesplněním další podmínky oprávněnosti nároku, tedy neproviněním se proti čs. státu. Toto stanovisko pozemkového úřadu je dle názoru navrhovatele v rozporu s § 3 odst. 4 zák. č. 71/1967 Sb. o správním řízení, který ukládá správnímu orgánu, že jeho rozhodnutí musí vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci.

Soud nařídil ve věci ústní jednání, při kterém zástupce navrhovatele odkázal na písemné znění opravného prostředku a trval na zrušení napadeného rozhodnutí. Zástupce pozemkového úřadu uvedl, že správní orgán musí vždy rozhodovat podle zákonů platných v době rozhodování správního orgánu. To znamená, že pozemkový úřad v roce 1996, kdy rozhodoval o schválení dohody o vydání nemovitosti, i v roce 1998, kdy rozhodoval o vlastnictví podle § 9 odst. 4 zákona o půdě, musel používat zákony v platném znění. Zdůraznil, že vlastnictví nabývá oprávněná osoba až zápisem do katastru nemovitostí pravomocného správního rozhodnutí. Nesouhlasil s tvrzením navrhovatele, že napadené rozhodnutí je zmatečné. Ve výroku tohoto rozhodnutí jsou uvedeny všechny novely zákonů, podle kterých pozemkový úřad postupoval. Poukázal rovněž na zásadu hospodárnosti správního řízení, zakotvenou ve správním řádu, ze které dovozoval, že není třeba zkoumat splnění všech zákonných podmínek, jestliže má správní orgán za prokázané, že jedna z podmínek splněna není a pro vznik nároků musejí být splněny podmínky všechny. Zástupce pozemkového úřadu navrhl, aby soud napadené rozhodnutí potvrdil.

Zástupci povinných osob Lesů ČR s.p., Zemědělského družstva Český ráj Všeň, Vodovodů a kanalizací s.p. Turnov a Města Turnov shodně navrhli potvrzení napadeného rozhodnutí pozemkového úřadu.

Rozsudkem ze dne 25.3.1998, sp. zn. 28 Ca 158/96 Městský soud v Praze potvrdil rozhodnutí odpůrce ze dne 8.3.1996, č.j. PÚ 1244/92-R 2522/96, jímž nebyla schválena dohoda o vydání věci, uzavřená mezi navrhovatelem a povinnou osobou, Lesy ČR, s.p., Hradec Králové, sepsaná dne 24.11.1992 a upravená dne 3.2.1993, týkající se nemovitosti v kat. území [redacted] a nemovitosti v kat. území [redacted]. V tomto rozsudku vyslovil soud právní názor, že navrhovatel, který sice nabyt zpět občanství taxativně stanoveným způsobem, ale na vlastní žádost ho poté pozbyl a občanem ČR se znovu stal až dne 25.8.1992 na základě jiného, než taxativně stanoveného zákona, nesplňuje podmínku nabytí občanství taxativně stanoveným způsobem, resp. podmínku nepřetržitosti občanství, nabytého taxativně stanoveným způsobem. Na základě tohoto rozsudku vydal pozemkový úřad napadené rozhodnutí o vlastnictví (§ 9 odst. 4 zákona o půdě), ve kterém vycházel z právního názoru Městského soudu v Praze.

K námitkám navrhovatele soud uvádí, že napadené rozhodnutí nelze považovat za nepřezkoumatelné a nesrozumitelné. Pozemkový úřad musel aplikovat zákon 243/1992 Sb. ve znění platném a účinném v době vydání jeho rozhodnutí, neboť mu žádné zákonné ustanovení

neumožňovalo rozhodovat podle zák. č. 243/1992 Sb. ve znění před novelou provedenou zákonem č. 30/1996 Sb.

Navrhovatel nesplňuje podmínku ust. § 2 odst. 3 zák. č. 243/1992 Sb. v platném znění, neboť občanství nabyté podle ústavního dekretu prezidenta republiky č. 33/1945 Sb. pozbyl na vlastní žádost ze dne 30.11.1948, což je doloženo osvědčením o popuštění ze státního svazku ČR č. IV. D- 143/49. Ust. § 2 odst. 3 zák. č. 243/1992 Sb., v platném znění, nezasahuje dle názoru soudu do práv vzniklých před účinností tohoto ustanovení, a nejedná se proto o nepřipustnou retroaktivitu.

Městský soud v Praze poukazuje na nálezný pléna Ústavního soudu, publikovaný ve Sbírce zákonů pod č. 234/1999 Sb. V odůvodnění tohoto nálezu Ústavní soud konstatoval, že Evropská komise pro lidská práva ve svých rozhodnutích ve věci restitucí vlastnického práva uvedla, že k zásahům do vlastnického práva došlo v době, kdy ČR (resp. Československo) ještě nepřevzala záruky za dodržování lidských práv. Protože diskriminace dle čl. 14 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen Úmluva) je možná jen v souvislosti s porušením některého jiného hmotného práva zaručeného Úmluvou, nelze dovodit v případě podmínky státního občanství a trvalého pobytu dle restitučních předpisů porušení zákazu diskriminace. Jestliže dle Úmluvy neexistuje právo na restituci vlastnictví, jsou podle Evropské komise pro lidská práva zcela v rukou toho kterého státu jako suveréna. Dále v odůvodnění tohoto nálezu Ústavní soud k námitce, že v zákoně o půdě je uplatněn princip zpětné účinnosti, odkázal na judikaturu Ústavního soudu a uvedl, že je-li vůbec možno u restitučních předpisů hovořit o retroaktivitě, jedná se o retroaktivitu nepravou, jež je v právní teorii i praxi považována za přijatelnou. K obsahu ústavního principu rovnosti zde pak Ústavní soud uvedl, že z jeho ustálené judikatury vyplývá, že je věcí státu, aby v zájmu zabezpečení svých funkcí rozhodl, že určité skupině poskytne méně výhod, než jiné. Může se tak stát pouze s odvoláním na veřejné hodnoty. Takovou veřejnou hodnotou je dle názoru Ústavního soudu nepochybně i princip právní jistoty. Ústavní soud dále odmítl i absolutní chápání principu rovnosti. Poukázal rovněž na to, že Výbor OSN pro lidská práva v opakovaně vyjádřeném názoru připouští při aplikaci čl. 26 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech takovou nerovnost, která splňuje podmínku vyloučení libovůle, resp. se zakládá na rozumných a objektivních rozlišovacích znacích.

Zákon č. 243/1992 Sb. je jediným restitučním předpisem, který nestanoví jako základní podmínku restituce, že k pozbytí majetku došlo v době od 25. února 1948 do 1. ledna 1990, tedy v tzv. rozhodném období. Jde o jediný restituční předpis, který jde před toto rozhodné období a prolamuje hranici 25. února 1948. Jde rovněž o jediný restituční předpis, který napravuje majetkové křivdy, které nezpůsobil totalitní komunistický režim, neboť upravuje restituci majetku zkonfiskovaného na základě tzv. Benešových dekretů vydaných v důsledku druhé světové války. Dle názoru Městského soudu v Praze tyto skutečnosti odůvodňují nerovnost v podmínce státního občanství původního vlastníka podle zák. č. 243/1992 Sb. oproti státnímu občanství původních vlastníků podle ostatních restitučních předpisů, která spočívá v požadavku nabytí státního občanství taxativně stanoveným způsobem a v nepřetržitosti státního občanství tímto způsobem nabytého.

Protože navrhovatel nesplňuje podmínku nepřetržitosti státního občanství nabytého taxativně stanoveným způsobem (§ 2 odst. 3 zák. č. 243/1992 Sb.), dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí pozemkového úřadu je věcně správné, a proto toto rozhodnutí podle ust. § 250q odst. 2 o.s.ř. potvrdil, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku. Zabývat se splněním

dalších podmínek pro vznik nároku, jestliže pro vznik nároku je třeba splnit podmínky všechny, považuje soud shodně jako pozemkový úřad za nadbytečné a odporující zásadě hospodárnosti řízení.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 250k odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 250l odst. 2 o.s.ř. Navrhovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku není přípustný opravný prostředek (§ 250s odst. 1 o.s.ř.)

V Praze dne 28. ledna 2000

JUDr. Eva Pechová v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení
Zimmerová

